

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/115/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123201385
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3123201385.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, B., zastúpeného JUDr. Danica Birošová, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Piaristická 46/276, Trenčín, IČO: 36 837 857, proti žalovanému Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava-mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 166 481, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 13C/8/2023-244 zo dňa 25. septembra 2024, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím v poradí prvým rozsudkom č. k. 13C/8/2023-122 zo dňa 25.09.2023 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.000,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), v ostatnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.). Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie za účelom

a/ doplnenia dokazovania na zistenie, v akom rozsahu zasiahli nezákonné rozhodnutia a na ich podklade vedené nezákonné trestné stíhanie do osobnej sféry života žalobcu v oblasti jeho spoločenských, rodinných, osobných, pracovných vzťahov, jeho psychického a zdravotného stavu, b/ individuálneho posúdenia rozsahu tohto zásahu s poukazom na dĺžku trvania trestného konania a závažnosť trestných činov, pre ktoré bolo trestné stíhanie vedené, c/ vyhodnotenia, či je primeraným zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva, alebo je potrebné uhradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch a d/ posúdenia zadosťučinenia, ktoré by bolo pre žalobcu dostatočné.

2. Súd prvej inštancie svojím v poradí druhým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.000,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Súd rozhodol podľa § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 8 ods. 5, 6, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou po rozhodnutí súdu prvej inštancie č. k. 13C/8/2023-122 zo dňa 25.09.2023, ktorým vo výroku II. bola

žaloba v časti o zaplataenie náhrady škody 8.000,- eur s príslušenstvom právoplatne zamietnutá, domáhal zaplataenia sumy 10.000,- eur titulom náhrady škody spočívajúcej v nemajetkovej ujme spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Ujma mala byť žalobcovi spôsobená nezákonným trestným stíhaním a nezákonnými rozhodnutiami príslušného vyšetrovateľa a prokurátora v trestnom konaní, nezákonnými uzneseniami o vznesení obvinenia a nezákonným podaním obžaloby na žalobcu. Zákon č. 514/2003 Z. z. upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri jej výkone, ak sú splnené podmienky zodpovednosti podľa tohto zákona. Vznik zodpovednosti štátu predpokladá 1. nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, 2. existenciu škody, 3. príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že uznesenia vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície OR PZ Trenčín o vznesení obvinenia ČVS:ORP-1885/OEK-TN-2009 zo dňa 07.10.2013 pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a ČVS:ORP-1885/OEK-TN-2009 zo dňa 22.07.2014 pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona boli uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 19.09.2019, č. k. 1 Pv 4/15/3309-60 zrušené, pričom prokurátor konštatoval nezákonnosť uznesení o vznesení obvinenia, nakoľko tieto boli vydané v čase, kedy bolo trestné stíhanie zastavené bez toho, aby bolo opätovne začaté. Súd prvej inštancie mal za preukázané splnenie prvej podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a splnenie uvedenej podmienky nerozporoval ani samotný žalovaný.

4. Následne sa súd prvej inštancie zameril na preskúmanie obmedzení žalobcu v jednotlivých sférach jeho života (pracovnej, rodinnej či spoločenskej oblasti) v dôsledku nezákonného trestného stíhania. Žalobca v konaní poukazoval na skutočnosť, že bol stíhaný viac ako šesť rokov pre zločiny, za ktoré mu hrozilo uloženie trestu odňatia slobody od troch do desiatich rokov, pričom v rozhodnej dobe bol bezúhonným občanom, uznávaným odborníkom – lekárom, ktorý pôsobil vo verejnom živote. Trestné stíhanie negatívne zasiahlo do pohľadu okolia na žalobcu, bol na okolnosti trestného stíhania okolím opakovane dopytovaný. Tvrdil, že vedenie trestného stíhania mu znemožnilo kariérny rast, uplatňovanie sa v politickom živote, zasiahlo do jeho podnikateľských aktivít, spoločenského života a tiež do psychiky žalobcu, jeho zdravotného stavu a členovia jeho rodiny mali byť vystavovaní atakom zo strany tretích osôb v súvislosti s jeho trestným stíhaním.

5. Súd prvej inštancie poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Co/125/2019 a sp. zn. 4Cdo/130/2019 a dospel k záveru, že z hľadiska všeobecnej spravodlivosti by sa žalobcovi mala dostať satisfakcia aj vo forme primeranej náhrady nemajetkovej ujmy a samotné konštatovanie, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu, nie je postačujúce. Pri stanovení tohto záveru súd vychádzal z dĺžky prebiehajúceho trestného stíhania, závažnosti skutku, z ktorého spáchania bol žalobca obvinený a z dôvodu, pre ktorý bolo trestné stíhanie zastavené, keď nezákonnosť trestného stíhania konštatoval prokurátor pred predložením veci súdu.

6. Pri rozhodovaní o výške primeranej finančnej náhrady spôsobenej nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie zohľadnil závažnosť trestnej činnosti, z ktorej spáchania bol žalobca obvinený (zločin), trvanie trestného stíhania (takmer 6 rokov) i dôvod zastavenia trestného stíhania. Súd prvej inštancie prihliadol najmä na skutočnosť, že žalobca nebol trestne stíhaným okrem uvedeného trestného stíhania, bol bezúhonný, v produktívnom veku, rozvedený a žijúci v domácnosti s partnerkou, bol otcom dvoch detí, ktoré vnímali následky vedenia trestného stíhania na život žalobcu, avšak žalobca sa snažil vplyv vedenia trestného stíhania na najbližšiu rodinu minimalizovať a k výraznému zhoršeniu vzťahov medzi nimi nedošlo. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že vedenie trestného stíhania však malo vplyv na vzťahy žalobcu k širšej rodine (k bratovi a synovcovi), ktorí sa ho na trestné stíhanie pri stretnutiach dopytovali, a k verejnosti, pričom žalobca bol predmetom mnohých rozhovorov v B. B. napr. v pohostinstvách, potravinách, a samotné vedenie trestného stíhania napriek prezumpcii neviny malo u časti obyvateľov mesta za následok záver o nekalej činnosti žalobcu bez ohľadu na konečný výsledok trestného stíhania. Súd prvej inštancie s ohľadom na výpoveď žalobcu uznal, že v meste B. B. prebiehala určitá kampaň očierňujúca žalobcu, ktoré tvrdenia prednesené žalobcom žalovaný relevantne nespochybnil. S poukazom na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedené v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/130/2020 súd prvej inštancie zohľadnil aj tvrdenia žalobcu o zhoršení jeho zdravotného stavu pod vplyvom dlhodobého vedeného trestného stíhania pre závažnú trestnú činnosť, ktoré tvrdenia žalovaný vecne nerozporoval a nenavrhol vykonanie dokazovania, ktoré by nepravdivosť tvrdení žalobcu potvrdilo. Žalovaný pred začatím trestného stíhania viedol veľmi aktívny spoločenský život, zastával pozíciu poslanca Mestského zastupiteľstva v B. B., pôsobil ako riaditeľ kúpeľov v meste, v dôsledku čoho

bol pozývaný na mnohé spoločenské akcie. V priebehu vedenia trestného stíhania nebol na tieto akcie pozývaný, musel sa zo spoločenského života stiahnuť, čo žalovaný tiež nerozporoval. Vzhľadom k tomu, že žalovaný relevantným spôsobom nespochybnil ani tvrdenie žalobcu o úbytku podnikateľských aktivít v dôsledku vedenia trestného stíhania, mal súd prvej inštancie uvedenú skutočnosť za preukázanú. Súd prvej inštancie z výpovede žalobcu zistil aj zhoršenie pracovných vzťahov žalobcu v dôsledku vedenia trestného stíhania, nakoľko jeho spolupracovníci boli v konaní vypočúvaní ako svedkovia a opakovane kompletizovali papierovú agendu pre orgány činné v trestnom konaní. Súd prvej inštancie prehodnotil svoj pôvodný názor pri posúdení vplyvu vedenia trestného stíhania na úspešnosť žalobcu vo výberovom konaní na funkciu riaditeľa E. F. B. s tým, že podľa súdu prvej inštancie žalobca nepreukázal svoj postup do tzv. užšieho výberu na uvedenú funkciu.

7. Súd prvej inštancie záverom konštatoval, že napriek tomu, že žalobca na podporu svojej výpovede nenavrhol vykonať žiaden dôkaz, súd prvej inštancie považoval jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za preukázaný a poukázal na nečinnosť žalovaného, ktorý nijakým relevantnejším spôsobom nepoprel pravdivosť tvrdení žalobcu, na žalobcu počas jeho výsluchu nemal žiadne otázky a ani v záverečnej reči nepoukázal na nejaké rozpory v jeho tvrdeniach. Súd prvej inštancie preto tvrdenia žalobcu považoval za konzistentné a nemal pochybnosti o ich pravdivosti. Súhrnne súd prvej inštancie zohľadnil dĺžku trvania trestného stíhania žalobcu trvajúcu takmer šesť rokov pre zločin, jeho aktívny prístup k trestnému konaniu, skutočnosť, že bol otcom maloletého dieťaťa, všeobecne prijímaný fakt strachu, stresu, neistoty a frustrácie pri akomkoľvek vedení trestného stíhania, zhoršenie vzťahov na pracovisku, stiahnutí sa zo spoločenského života, pričom žalobca bol verejne známou osobou, a priznal mu nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur, ktorú považoval za dostatočnú utrpenú ujmu žalobcu. Žalobcovi podľa § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) s poukazom na závery rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 56/2017 zo dňa 08.02.2017 priznal súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko nárok žalobcu bol čo do základu dôvodný, hoci úspech žalobcu bol čiastočný s ohľadom na pôvodne uplatňovanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 18.000,- eur.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP a navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a náhradu trov konania neprizná, prípadne aby tento rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal existenciu nemajetkovej ujmy a už vôbec nie takej intenzity, ktorá by zakladala jeho právo na priznanie peňažnej náhrady ako nemajetkovej ujmy. Priznanie nemajetkovej ujmy nemôže vychádzať iba z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobcu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je možné priznať iba v prípade, ak žalobca unesie dôkazné bremeno v tomto smere. Na pojednávaní dňa 17.09.2023 žalobca zopakoval skutočnosti uvedené v žalobe, pričom upresnil, že sa uchádzal o funkciu riaditeľa nemocnice a mal aj postúpiť do užšieho výberového konania, pričom mu malo byť telefonicky oznámené, že z dôvodu vedenia trestného stíhania nebude vo výberovom konaní úspešný. Na pojednávaní dňa 25.09.2024 žalobca zopakoval väčšinu svojich tvrdení z predchádzajúceho konania a tieto bližšie konkretizoval, nepredložil však žiadne dôkazy, ktoré by jeho tvrdenia preukazovali, aj keď z povahy týchto tvrdení takéto dôkazy predložiť mohol. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce zhoršenie jeho zdravotného stavu, nenavrhol predvolať žiadnych svedkov, ktorí by potvrdili zhoršenie rodinných vzťahov, nepreukázal žiadne zhoršenie podnikateľských aktivít. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nenavrhol dôkazy na popretie tvrdení žalobcu, avšak povinnosťou žalobcu bolo preukázať ním tvrdené skutočnosti, k čomu však nedošlo. Súd prvej inštancie viaceré tvrdenia žalobcu bez podloženia príslušnými dôkazmi považoval za preukázané. Žalobca je povinný vznik nemajetkovej ujmy na svojej strane preukázať a v konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy leží na žalobcovi dôkazné bremeno o tom, že mu nemajetková ujma vznikla. Žalovaný v priebehu konania namietal a poukázal na to, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že sa tak stalo v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Žalobca nepredložil letáky označujúce ho za kriminálnika, nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov, ktoré by preukazovali dopad na jeho meno, povesť, podnikateľské aktivity, nepredložil žiadnu lekársku správu preukazujúcu zhoršenie jeho zdravotného stavu a nepredložil žiaden dôkaz o vplyve trestného stíhania na kvalitu jeho rodinného života a spoločenské postavenie. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie rámec nemajetkovej ujmy stanovil bez preukázania akýchkoľvek dôkazov o jej vzniku na základe vlastných úvah, percepcie a vcítania sa do osoby žalobcu. Uvedený prístup

súdu prvej inštancie považoval za svojvoľný, negujúci charakter kontradiktórneho súdneho konania a zakladajúci vážny precedens vo vzťahu k akejkolvek dôkaznej aktivite žalobcu, ktorý má procesnú povinnosť uniesť dôkazné bremeno. Dokazovanie zo strany žalobcu spočívalo len v jeho výpovedi bez predloženia akýchkoľvek dôkazov, ktoré by ním tvrdené skutočnosti preukazovali. Uvedený záver považoval za arbitrárny s tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Hypotetické úvahy súdu prvej inštancie o vplyve trestného stíhania na žalobcu nemôžu nahrádzať nesplnenie dôkazného bremena žalobcu. Súd prvej inštancie nahrádzal dokazovanie a nedostatok preukázania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu, ktoré by inak opodstatňovali zamietnutie žaloby, vlastnými úvahami o jej existencii bez toho, že by žalobca okrem výpovede produkoval čo i len jediný dôkaz o vzniku nemajetkovej ujmy. Žalobca je povinný vznik nemajetkovej ujmy na svojej strane preukázať a v konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na ňom leží dôkazné bremeno o tom, že táto ujma vznikla. Žalovaný v priebehu konania namietal a poukazoval na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že sa tak stalo v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Žalobca nenavrhol vykonať žiadne dôkazy preukazujúce vplyv trestného stíhania na kvalitu jeho rodinného života a akýkoľvek dopad na členov jeho rodiny, nepreukázal ani žiaden negatívny vplyv na jeho spoločenské postavenie. Podľa žalovaného sa nemožno stotožniť s úvahou súdu prvej inštancie, že vedenie trestného stíhania mohlo mať vplyv na úspešnosť žalobcu vo výberovom konaní na funkciu riaditeľa E. F. B.. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že sa o túto funkciu uchádzal a ani to, že mal postúpiť do užšieho výberu. Akékoľvek hypotetické úvahy súdu

o vplyve vedeného trestného stíhania na výberové konanie nie sú v tomto prípade namieste, nakoľko účasť žalobcu vo výberovom konaní ani nebola preukázaná a vôbec nebol preukázaný prípadný dôvod neúspechu vo výberovom konaní. Súd prvej inštancie podľa žalovaného stanovil rámec nemajetkovej ujmy bez preukázania akýchkoľvek dôkazov jej vzniku, iba na základe vlastných úvah, percepcie a vcítenie sa do osoby žalobcu. Uvedený prístup je podľa žalovaného svojvoľný, negujúci charakter kontradiktórneho súdneho konania a zakladajúci vážny precedens vo vzťahu k akejkolvek dôkaznej aktivite žalobcu, ktorý má procesnú povinnosť uniesť dôkazné bremeno. Žalovanému nie je zrejmé, ako dospel súd prvej inštancie k záveru o priznaní nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, k preukázaniu jej vzniku nepredložil žiadne dôkazy a ani nenavrhol ich vykonanie, spornou nebola len existencia nezákonných rozhodnutí a dĺžka vedenia trestného stíhania. Žalovaný tak považoval záver súdu prvej inštancie za arbitrárny s tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam spočívajúcim v konštatovaní existencie nemajetkovej ujmy žalobcu a jeho rozhodnutie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Hypotetické úvahy súdu prvej inštancie o vplyve trestného stíhania na výberové konanie a o tom, že vedenie trestného stíhania by bolo pre každého človeka frustrujúce a stresujúce, ovplyvňujúce kvalitu jeho života, a že informácie o jeho trestnom stíhaní museli mať nepochybne dopad aj na členov rodiny, nemohli nahrádzať nesplnenie dôkazného bremena žalobcu, ktorý je povinný tieto skutočnosti pre úspech v spore preukázať, k čomu v prejednávanej veci nedošlo. Súd prvej inštancie tak nahradil dokazovanie a nedostatok preukázania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vlastnými úvahami o jej existencii bez toho, že by žalobca okrem svojej výpovede produkoval čo i len jediný dôkaz o vzniku nemajetkovej ujmy. Záverom poukázal na to, že zadosťučinenie v peňažnej forme je v zákone č. 514/2003 Z. z. upravené ako spôsob subsidiárny, nastupujúci vtedy, ak dostačujúcim prostriedkom nápravy sa nejaví samostatné konštatovanie porušenia práva, resp. ak nie je možné nemajetkovú ujmu uspokojiť inak.

Z uvedeného vyplýva povinnosť súdu skúmať, či nie je postačujúce poskytnutie zadosťučinenia vo forme konštatovania porušenia práva, avšak táto úvaha sa v rozhodnutí súdu prvej inštancie nenachádza, súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal so subsidiárnou povahou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa žalovaného žalobca za účelom preukázania nemajetkovej ujmy nepredložil žiadne dôkazy, ani nenavrhol ich vykonanie, čím podľa žalovaného neuniesol dôkazné bremeno a vznik nemajetkovej ujmy vôbec nepreukázal.

9. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny, zákonný a presvedčivý a odvolanie žalovaného za nedôvodné, v ktorom žalovaný opakuje len svoje skoršie vyjadrenia produkované v priebehu konania. Žalovaný v priebehu súdneho konania účinne nepoprel nárok žalobcu a ním uvádzané skutkové okolnosti, keď len tvrdenie, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, nemožno považovať v zmysle § 151 CSP za účinné popretie. V konaní bolo nesporným, že žalobca bol nezákonne trestne stíhaný šesť rokov za závažné zločiny. Pred nezákonným obvinením žalobca nebol trestne stíhaný,

viedol riadny život, bol poslancom Mestského zastupiteľstva Mesta B. B., pôsobil ako doktor medicíny a bol v produktívnom veku (48 rokov), kedy si budoval kariéru. V trestnom konaní sa žalobca opakovane usiloval všetkými dostupnými právnymi prostriedkami chrániť svoje práva a vedenie nezákonného trestného stíhania po tak dlhú dobu nepochybne malo negatívny dopad na jeho psychiku, predstavovalo to preňho významný stresor a negatívny faktor ovplyvňujúci jeho dovedy bežné a zaužívané fungovanie. Podľa žalobcu súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že šesťročné nezákonné trestné stíhanie žalobcu zasiahlo do jeho súkromného, rodinného, ale aj pracovného života. Neistá budúcnosť žalobcu, beznádej a frustrácia, ktoré prežíval, rozhodne nemôžu byť podľa neho odčinené len samotným konštatovaním porušenia práva. Poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu (v podanej replike) uviedol, že žalobca sa nevyjadril k odvolacím námietkam týkajúcim sa neunesenia dôkazného bremena žalobcom vo vzťahu k nepreukázaniu vzniku nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním a jej údajným vznikom, arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani k charakteru subsidiarity náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a preto zotrval na dôvodoch podaného odvolania.

11. Ďalšie písomné vyjadrenia v spore podané neboli.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

13. Vychádzajúc z podaného odvolania žalobca namietal nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie a že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čím uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP.

14. Odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

15. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne prihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

16. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Zo skutkového hľadiska bolo pred súdom prvej inštancie preukázané, že vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície OR PZ Trenčín vzniesol žalobcovi obvinenia uznesením zo dňa 07.10.2013 ČVS:ORP-1885/OEK-TN-2009 pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a uznesením zo dňa 22.07.2014 ČVS:ORP-1885/OEK-TN-2009 pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Dňa 26.05.2015 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín na Okresný súd Trenčín obžalobu na žalobcu pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v bode 1 podľa § 237 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 17.10.2018 sp. zn. 4T/63/2015 obžalobu odmietol a vec vrátil prokurátorovi, nakoľko zistil závažné

procesné chyby a sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín voči tomuto rozhodnutiu bola uznesením Krajského súdu v Trenčíne uznesením zo dňa 11.07.2019 sp. zn. 2To/127/2018 zamietnutá. Následne boli uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 19.09.2019, č. k. 1 Pv 4/15/3309-60 uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi zrušené, pričom prokurátor konštatoval ich nezákonnosť.

18. Žalobca listom zo dňa 20.06.2022 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, na ktorý mu žalovaný listom zo dňa 12.12.2022 oznámil, že ním uplatnený nárok ani čiastočne neuspokojí.

19. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal splnením predpokladov vzniku nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k správne mu záveru o existencii nezákonných rozhodnutí orgánu verejnej moci, ktorými boli uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi zo dňa 07.10.2013 ČVS:ORP-1885/OEK-TN-2009 pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a zo dňa 22.07.2014 ČVS:ORP-1885/OEK-TN-2009 pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Nezákonnosť uznesení o vznesení obvinenia nerozporoval ani žalovaný.

20. Po zistení existencie nezákonných rozhodnutí sa následne súd prvej inštancie venoval skúmaniu vzniku nemajetkovej ujmy u žalobcu a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a existenciou ujmy.

21. Každé trestné stíhanie a v ňom vykonané zásahy do ľudskej slobody, dôstojnosti a identity človeka je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, a to najmä v prípade, ak sa vo výsledku preukáže, že toto trestné stíhanie bolo od začiatku nezákonné. Ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú fyzickej osobe, ktorá sa musela podrobiť úkonom orgánov činných v trestnom konaní. Nemajetková ujma je teda škoda, pri ktorej z povahy veci je vylúčená náhrada, ktorá by znamenala uvedenie do predošlého stavu a možno ju len kompenzovať, a preto jej náhrada alebo odčinenie má aspoň zmierniť nepriaznivé stavy vzniknuté škodlivým zásahom.

22. Odvolací súd opätovne aj vo svojom druhom rozhodnutí uvádza, že vznik nemajetkovej ujmy zásahom orgánov činných v trestnom konaní voči fyzickej osobe spravidla nemožno dokazovať, lebo ide o stav mysle poškodenej osoby. Ide o zistenie danosti objektívnych dôvodov pre to, aby sa konkrétna osoba mohla cítiť poškodenou a jej tvrdenie, že nemajetková ujma vznikla samotným zásahom orgánov činných v trestnom konaní do základných práv a slobôd konkrétnej osoby. Nemajetková ujma je ujmom morálnou, predstavuje utrpenie na tých nehmotných hodnotách, ktoré sa dotýkajú morálnej integrity poškodenej osoby (jej dôstojnosti, cti, dobrej povesti, slobody pohybu, podnikania, a pod.). Všetky uvedené hodnoty a ujma na nich zohráva dôležitú úlohu pri zvažovaní formy či primeranej výšky zadosťučinenia s dôrazom na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých ku spôsobenej ujme došlo. Za situácie, keď žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže súd rozhodnúť, že mu škoda nebude vôbec nahradená alebo že medzi protiprávnym konaním a vznikom škody nie je príčinná súvislosť. Súd by mal v takej situácii určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia jednotlivých okolností prípadu.

23. Po preukázaní existencie nezákonného rozhodnutia súd prvej inštancie postupoval v súlade s usmernením uvedeným v uznesení odvolacieho súdu č. k. 19Co/8/2024-153 zo dňa 15.05.2024 a zisťoval, či a v akom rozsahu zasiahli nezákonné rozhodnutia a na ich podklade vedené nezákonné trestné stíhanie do osobnej sféry života žalobcu v oblasti jeho spoločenských, rodinných, osobných, pracovných vzťahov, jeho psychického a zdravotného stavu, teda či žalobcovi skutočne vznikla ujma nemajetkového charakteru v dôsledku uvedených nezákonných rozhodnutí. Na zodpovedanie uvedenej otázky súd prvej inštancie vychádzal z vykonaného dokazovania a najmä z výpovede samotného

žalobcu, ktorý vo svojej výpovedi podrobne a konkrétne uviedol okolnosti, aký život (vo všetkých jeho stránkach -

- spoločenskej, rodinnej, osobnej, pracovnej, zdravotnej) viedol pred začatím trestného stíhania a aké zmeny v jeho živote následne nastali v dôsledku vedenia trestného stíhania. V danom prípade nemožno prisvedčiť odvolacej námietke žalovaného ohľadom neunesenia dôkazného bremena žalobcom, nakoľko konanie, v ktorom sa žalobca domáha nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia, je špecifické tým, že nemajetková ujma sa nepreukazuje. V tomto smere súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí správne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.08.2019 sp. zn. 4Cdo/125/2019, podľa ktorého nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky za predpokladu, že sa sudca vie vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka. V tomto smere je preto nedôvodný argument žalovaného, že by súd stanovil rámec nemajetkovej ujmy len na základe vlastných úvah, percepcie a vcítania sa do osoby žalobcu a s ohľadom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu nemožno posudzovať postup súdu prvej inštancie ako svojvoľný a popierajúci kontradiktórnosť konania. Súd prvej inštancie zohľadnil všetky okolnosti zistené pri výsluchu žalobcu, ktoré neboli zo strany žalovaného účinne popreté ani relevantne spochybnené, okrem všeobecných vyjadrení o nepreukázaní tvrdených skutočností bez poukazovania na akékoľvek rozpory a bez akýchkoľvek otázok či dopytovania.

24. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí individuálne posúdil rozsah zásahu do osobného, rodinného, pracovného, sociálneho a zdravotného stavu žalobcu s poukazom na dĺžku trvania trestného konania a závažnosť trestných činov, pre ktoré bolo trestné stíhanie vedené (bod 30. rozsudku). Súd prvej inštancie z výpovede žalobcu dôkladne zistil životnú situáciu žalobcu v čase pred vznesením obvinenia ako aj zmeny, ktoré v priebehu trvania trestného stíhania po dobu takmer šiestich rokov nastali v živote žalobcu v súvislosti a v dôsledku vedeného trestného stíhania. Hoci vedenie trestného stíhania malo minimálny vplyv na jeho najužšie rodinné vzťahy, sám žalobca uviedol, že uvedené bolo v dôsledku jeho snahy čo najviac tieto zásahy eliminovať. Žalobca uviedol, že nezákonné rozhodnutia a nezákonne vedené trestné stíhanie malo podstatný vplyv na jeho vzťah so širšou rodinou (brat, synovec) a na jeho aktívny spoločenský život. Nebolo sporným, že žalobca pred vznesením obvinenia bol v spoločnosti známou a politicky angažovanou osobou, z titulu jeho pracovných a politických pozícií bol pozývaný na mnohé spoločenské podujatia (plesy, hudobné leto, recepcie,..) a žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že po vznesení obvinenia na tieto podujatia prestal byť pozývaný, v meste B. B. bol predmetom mnohých rozhovorov obyvateľov a bol očierňovaný za kriminálnika napriek prezumpcii neviny. Uvedené tvrdenia žalovaný v konaní relevantne nespochybnil a vzhľadom na okolnosti prípadu súd prvej inštancie správne prehodnotil svoj prístup k posúdeniu týchto tvrdení žalobcom. Rovnako súd prvej inštancie správne vyhodnotil tvrdenia žalobcu o vplyve vedeného trestného stíhania pre uvádzané zločiny na zdravotný a psychický stav žalobcu, ktoré bolo dlhodobou zvýšenou psychickou záťažou. Táto psychická záťaž je jednou z príčin vzniku hypertenzie a psychických problémov spôsobených dlhodobým stresom. Súd prvej inštancie správne posúdil ako preukázaný negatívny vplyv vedeného trestného stíhania na podnikateľské aktivity žalobcu (úbytok aktivít) a na jeho pracovné vzťahy s kolegami (zhoršenie vzťahov). Tvrdenie o vplyve vedeného trestného stíhania na kariérny postup žalobcu vo výberovom konaní na riaditeľa E. F. B. posúdil súd prvej inštancie ako nepreukázaný v dôsledku nepreukázania postupu žalobcu do užšieho kola výberového konania.

25. Nedôvodnou bola i námietka žalovaného, že by súd prvej inštancie nevyhodnotil, či by bolo primeraným zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva alebo či je potrebné uhradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch. K uvedenej otázke sa súd prvej inštancie vyjadril v bode 27 rozsudku, pričom správne zohľadnil najmä samotnú skutočnosť dĺžky prebiehajúceho trestného stíhania (takmer 6 rokov) pre obvinenie zo zločinov s poukazom na to, že aj v prípade zákonného trestného stíhania sa takýto dlhodobý trvajúci stav odškodňuje z dôvodov prieťahov v konaní. Súd prvej inštancie v tomto závere zohľadnil aj aktívny postoj žalobcu v trestnom konaní (trestnému konaniu sa nevyhýbal, nebol pasívny, nestážoval ho) a zohľadnil tiež negatívny vplyv trestného stíhania na psychiku žalobcu, čo vzhľadom na okolnosti (dĺžka trvania, závažnosť trestných činov) posúdil ako významne stresujúcu situáciu s nepriaznivým dopadom na žalobcu. Správne aj súd prvej inštancie prihliadol na dôvod zastavenia trestného stíhania, keď jeho nezákonnosť konštatoval samotný prokurátor. Uvedené okolnosti viedli súd prvej inštancie k správnejmu záveru, že na strane žalobcu vznikla nemajetková ujma v takom rozsahu, ktorú nemožno odčiniť len samotným konštatovaním porušenia práva a je na mieste priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

26. Odvolací súd ohľadom určenia výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy naďalej poukazuje na to, že toto nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu a jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu prvej inštancie umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Výška primeraného zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu, avšak úvaha súdu prvej inštancie sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy súdu sa preto nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Súd prvej inštancie sa pri zodpovedaní tejto otázky vyrovnal s relevantnými argumentami strán sporu o primeranosti resp. neprimeranosti odškodnenia a v bode 32 svojho rozhodnutia s odkazom na predchádzajúce body odôvodnenia zdôvodnil aké skutočnosti boli rozhodujúce pri stanovení výšky priznanej nemajetkovej ujmy. Týmito skutočnosťami bolo trvanie trestného stíhania žalobcu (takmer 6 rokov) napriek jeho aktívnemu prístupu v konaní, jeho rodinný stav, zhoršenie pracovných vzťahov, stiahnutie sa žalobcu ako verejne známej osoby zo spoločenského života a všeobecne prijímaný fakt strachu, stresu, neistoty, frustrácie z vedeného trestného stíhania, ktorých vplyv na život žalobcu súd prvej inštancie podrobne vyhodnotil v bodoch 27 až 31 odôvodnenia rozhodnutia. Náhrada priznanej nemajetkovej ujmy je aj podľa názoru odvolacieho súdu rozumne primeraná utrpenej ujme v osobnej sfére žalobcu ako nezákonne trestne stíhanej osoby.

27. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil.

28. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

29. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).